

150

**Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige**
1875–2025

Kaupunginvaltuuston historia pähkinänkuoressa

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kaupunginvaltuusto 1875–1918

- ❖ Helsingin kaupunginvaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran 12.1.1875.
- ❖ Valtuuston ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Leo Mechelin.
- ❖ Kaupunginvaltuustoon valittiin 48 jäsentä, vuodesta 1916 eteenpäin 60 jäsentä.
- ❖ Kaupunginvaltuuston toimikausi oli kolme vuotta.
- ❖ Vaalit järjestettiin joka vuosi, koska aina 1/3 valtuustosta oli erovuorossa.
- ❖ Kokous- ja asiakirjakieli oli ruotsi vuoteen 1907 asti ja siitä eteenpäin molemmat kielet.
- ❖ Valtuustoon äänestettiin vaalilistaa, ei yksittäistä henkilöä.
- ❖ Valtuutetut edustivat yhteiskunnan varakkaimpia kerroksia
- ❖ Valtuusto kokoontui vanhalla raatihuoneella Bockin talossa (1875–1912) ja Pörssitalolla (1912–1931).

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

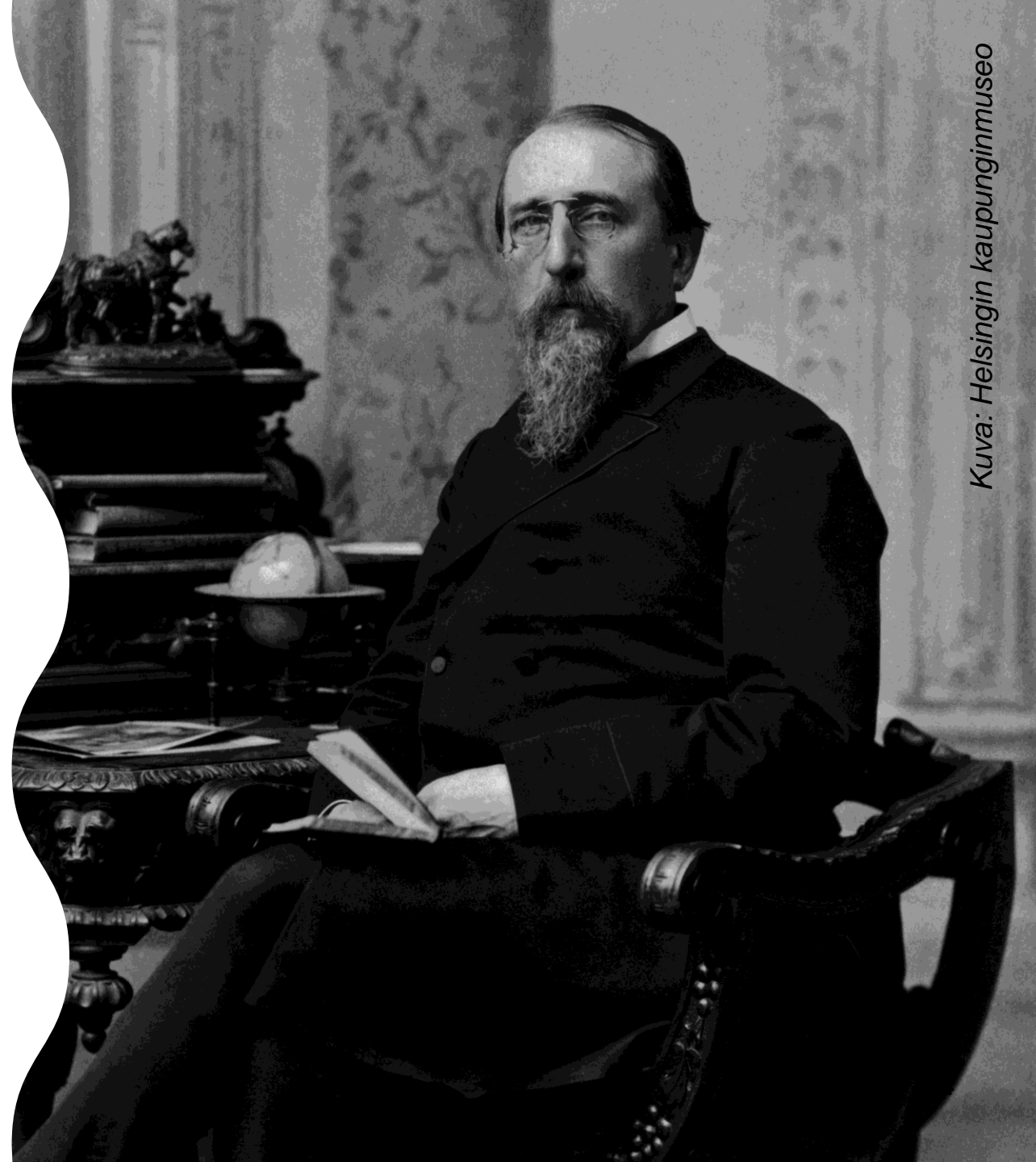
Leo Mechelin

- Leo Mechelin (1839-1914), senaatin talousosaston varapuheenjohtaja (=pääministeri) ja valtiopäiväedustaja, professori, Helsingin kaupunginvaltuuston ensimmäinen puheenjohtaja

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kuva: Helsingin kaupunginmuseo

Äänestäjät ja valtuusmiehet 1875–1918

Äänioikeus oli vain noin yhdellä kymmenestä helsinkiläisestä:

- ❖ Helsingissä asuvilla tai siellä asunnon omistavilla henkilöillä, jotka:
 - maksoivat tarpeeksi paljon veroa
 - olivat täyttäneet 25 vuotta
 - olivat naimattomia (naiset)
 - eivät olleet toisen palveluksessa
- ❖ helsinkiläisillä yhtiöillä, yhdistyksillä ja kuolinpesillä.

Varakkaalla henkilöllä tai yhtiöllä saattoi olla monta ääntä käytettävänään.

Listavaalissa äänestettiin ehdokaslistaa, ei yksittäistä henkilöä.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Valtuusmies- ehdokkaan tuli olla

❖ mies

❖ äänioikeutettu vaaleissa

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kuva: Helsingin kaupunginmuseo, 1890 – 1900

Yleisin ja yhtäläisin vaalein valittu valtuusto 1919

- ❖ Äänioikeus oli ensi kertaa **yleinen ja yhtäläinen**:
 - äänioikeus oli Helsingissä asuvilla naisilla ja miehillä, jotka olivat täyttäneet 20 vuotta
- ❖ Vuonna 1919 aloittaneessa valtuustossa uutta oli
 - naisvaltuutettuja: ”kaupungin äidit” ”kaupungin isien” rinnalla (9 naisvaltuutettua 60:sta valtuutetusta)
 - valtuutetut edustivat kaikkia yhteiskuntaluokkia: 26 valtuustopaikkaa oli sosiaalidemokraateilla
 - aiempaa enemmän suomenkielisiä valtuutettuja

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kuva: Helsingin kaupunginmuseo

Nainen Tähtitorninmäellä, kuvausvuosi noin 1910.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kaupunginvaltuusto 1919–2024

- ❖ Kaupunginvaltuutettujen määrä on kasvanut kaupungin väkiluvun kasvaessa 85 valtuutettuun (vuodesta 1976 alkaen).
- ❖ Valtuustokausi on pidentynyt 4 vuoteen vuonna 1956.
- ❖ Vaalit on järjestetty joka 3. vuosi vuodesta 1925 ja joka 4. vuosi vuodesta 1956.
- ❖ Valtuustoon äänestettiin vaalilistaa vuoteen 1950 asti. Vuodesta 1953 on äänestetty henkilöä.
- ❖ Kokous- ja asiakirjakielinä on ollut suomi ja ruotsi.
- ❖ Valtuusto on kokoontunut
 - Vanhalla raatihuoneella 1875–1912
 - Pörssisalissa 1912–1931
 - Kaupungintalon juhlasalissa 1931–1965
 - Valkoisessa salissa 1965–1988
 - Kaupunginvaltuuston istuntosalissa vuodesta 1988 alkaen nykypäivään

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kaupunginvaltuusto kokoontui Vanhalla Raatihuoneella 1875-1912 (nyk. Empiresali).

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kaupunginvaltuusto kokoontui pörssisalissa 1912–1931. Kuva on vuodelta 1929.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Valtuusto kokoontui kaupungintalon juhlasalissa 1931–1965. Kuva on vuodelta 1958.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kuva: Helsingin kaupunginmuseo

Valkoisessa salissa valtuusto kokousti vuosina 1965–1988.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Tiesitkö, että...

- ❖ Sisällissodan aikana vuonna 1918 kaupunginvaltuuston tehtäviä hoiti Helsingin työväenjärjestöjen eduskunta.
- ❖ Joulukuussa 1936 valittu valtuusto istui vuoteen 1945 saakka, koska kunnallisvaaleja ei toimitettu sotavuosina.
- ❖ Talvisodan alussa 3.12.1939 kaupunginvaltuusto kokoontui Pohjoismaiden Yhdyspankin holvissa (Aleksanterinkatu 30).

Kuva vuodelta 1940: Talvisota. Lönnrotinkadun ja Abrahaminkadun kulma. Pommituksissa vaurioituneita taloja.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kuva: Helsingin kaupunginmuseo

Tiesitkö, että...

- ❖ Tietokonetta käytettiin apuna kunnallisvaalien äänten laskennassa ensi kertaa vuonna 1968.
- ❖ Ennakoäänestys on ollut mahdollista vuoden 1972 vaaleista lähtien.
- ❖ Kaupunginvaltuusto luopui paperisista esityslistoista ja pöytäkirjoista vuonna 2011.
- ❖ Kaupunginvaltuuston kokoukset alkavat yleensä kello 18 ja voivat kestää seuraavan vuorokauden puolelle.

Kuva: Helsingin kaupunginvaltuuston ensimmäinen naispuheenjohtaja ja vasemmistopuolueiden ensimmäinen puheenjohtaja Arja Alho 1993-1994.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kuva: Työväen arkisto

Helsingin kaupunginvaltuusto nykyään

- Helsingin kaupunginvaltuusto täyttää 150 vuotta vuonna 2025.
- Helsingin kaupunginvaltuusto on kaupungin ylin päättävä toimielin.
- Sen päätökset vaikuttavat kaupungin toimintaan ja kehittymiseen.

- Kaupunginvaltuustossa on 85 jäsentä.
- Kaupunginvaltuuston toimikausi on neljä vuotta.
- Jokainen 18 vuotta täyttänyt helsinkiläinen voi äänestää ehdokasta kaupunginvaltuustoon.

- Kaupunginvaltuuston kokouksia voi seurata kuka tahansa valtuustosalin yleisölehteriltä tai Helsinki-kanavalta.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kaupunginvaltuuston kokouksia voi seurata Helsinki-kanavalla suorana lähetyksenä.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Lisätietoja

Kaupunginvaltuuston juhlavuosi:

www.hel.fi/valtuusto150

Päätökset-palvelu: www.paatokset.hel.fi

Kaupunginvaltuusto:

<https://paatokset.hel.fi/fi/paattajat/kaupunginvaltuusto>

Tietoa kaupungin päätöksenteosta:

<https://paatokset.hel.fi/fi/tietoa-paatoksenteosta>

Helsinki-kanava: www.helsinkikanava.fi

Kuva: Kaupunginvaltuuston äänestysuurna, käyttöaika 1875-1931.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025